

[Mølgaard]

ning af, at det er godt, om end vi selvfølgelig må være lidt usikre over for den skitse-mæssige karakter.

Men å propos denne skitse-mæssige karakter er der dog én ting, der lyser klart ud af det, og det er, at forslagsstillerne har tænkt sig, at det skal være med en kompetencebegrænset vurdering, analyse og rådgivning, og netop den kvalitet ved forslaget vil jeg gerne fremhæve som værende helt central. Vi kan give ubetinget tilslutning til, at det netop skal være kompetencen for en instans af denne art, som forslagsstillerne kalder et teknologiakademi.

Jeg vil gerne røbe, at vi, efter at vi har fremsat et EDB-vurderingsrådsforslag her i folketinget uden at opnå et flertal for det, såmænd også har arbejdet videre, fordi det ikke kun er på EDB-området, at den teknologiske udvikling skrider frem på en måde, som der kan være grund til at analysere. Det gælder på alle teknologiens områder, at der er grund til at gøre sig klart, hvad det er, man gør, for enhver beslutningstager. Men det er også rigtigt, at beslutningstagerne ikke skal være en ganske fremmed instans, som sådan et centralt teknologiakademi eller et EDB-vurderingsråd måtte være det, men at vedkommende bør have en rådgivningsmulighed over for beslutningstagerne det ene og det andet sted i samfundet.

Også vi aner farer ved den teknologiske udvikling, men rigtignok også farer ved at hindre den teknologiske udvikling. Disse farer kan på sine steder være betydelig større end farerne ved at lade den teknologiske udvikling gå fremad. Jeg anser dette dilemma, at teknologisk udvikling både kan være noget godt og noget skidt, som noget, der egentlig ikke er noget samfundsskabt fænomen, et dilemma, der hører nutidssamfundet og det kapitalistiske system til, men noget, der hører selve livet til; en teknik kan være god eller skidt, afhængigt af, hvilken udvikling man spænder den for.

Vi synes, der er brug for en højere oplysningsgrad for en og anden beslutningstager, og vil da også påpege nogle eksempler på, at samfundet har brug for rådgivning, hvor man har fremmet en teknologisk udvikling til skade for det, der egentlig var samfundsinteressen.

Man har hist og her mekaniseret, man har hist og her overflødiggjort arbejdspladser,

hvor det viste sig, at bruttoresultatet i en arbejdsløshedsperiode for samfundet var skidt. Men der har rigtignok også været mange eksempler på det stik modsatte.

Vi kan godt nære usikkerhed over for, om det er folketinget, der skal udpege et teknologiakademis medlemmer. Men jeg vil helt medgive forslagsstillerne, at der er ét godt eksempel på, at man har haft glæde af en folketingsudpegelse af en instans, og det er ombudsmandsinstitutionen. Nu hører jo dertil den tradition, at ombudsmanden er én person, og vedkommende har måske lidt lettere kunnet forfægte sin uafhængighed, end en større kreds vil kunne gøre det over for de enkelte valggrupper, som der i praksis let vil blive tale om som udpegere.

Vi har også et eksempel på, at det ikke behøver at være så helt galt med uafhængigheden, hvis det er regeringen, man er underlagt i formaliteten, nemlig det økonomiske råds formandskab. Dét fungerer uafhængighedsgraden jo egentlig ganske godt under vekslende økonomiministre. Men også dér har vi eksempler på noget skidt, akkurat som vi har det blandt folketingsnedsatte udvalg i retning af, at der er skabt en for stor afhængighed, en større grad af afhængighed end ønskeligt.

Det, vi fremfører her, er altså kun et spørgsmålstejn over for, om det er den rigtige model, men det er bestemt ikke nogen afvisning af forslaget på det grundlag.

Det er måske også lidt for ydmygt, at forslagsstillerne, når de kommer med et så udmærket forslag, lægger op til, at akademiet kun skal fungere i 5 år. Hvis det nu skulle vise sig at være en rigtig dårlig idé, kunne vi måske håbe, at folketinget havde opdaget det efter 5 år, så man nedlagde det. Jeg tror i grunden, at tanken er så god, at den bør have længere levetid end 5 år, men jeg anerkender, at det altså kun er ydmyghed, der ligger bag, når forslagsstillerne fremfører dette i forslaget.

Dernæst en lille kommentar til de mange, der har fremført noget om, at der i dette forslag skulle ligge nogen som helst mistillid til forskere. Der er overhovedet ikke tale om mistillid til forskere, men forskere har nu i deres forskellige job rundt om i samfundet hver sin opgave, som er nogle ganske andre end dem, der er lagt op til at dette akademi skal have.